

Dr hab. Ryszard MOJAK
prof. ndzw. UMCS w Lublinie
Katedra Prawa Konstytucyjnego
UMCS w Lublinie

Lublin, dn. 10 stycznia 2015 r.

000001353
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Wydział Prawa i Administracji
Instytut Administracji i Prawa Publicznego
Katedra Prawa Konstytucyjnego
Pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5
20-031 LUBLIN

Recenzja

rozprawy doktorskiej Pana mgr Jarosława Galickiego pod tytułem

Charakterystyka prawna mandatu radnego, Białystok 2014

I. Uwagi wstępne

1. Przedkładam niniejszą recenzję rozprawy doktorskiej, opracowaną w zakresie realizacji funkcji recenzenta w przewodzie doktorskim Pana mgr Jarosława Galickiego, która została mi powierzona przez Radę Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku na posiedzeniu w dniu 26 września 2014 r.

Sporządzona recenzja dotyczy rozprawy doktorskiej pt. „*Charakterystyka prawna mandatu radnego*”, która została napisana przez Pana mgr Jarosława Galickiego w Katedrze Prawa Konstytucyjnego pod kierunkiem Pana dr. hab. Grzegorza Kryszenia, profesora Uniwersytetu w Białymstoku. Rozprawa doktorska przekazana do recenzji została redakcyjnie przygotowana w formie maszynopisu formatu A4 o objętości 358 stron [tekst rozprawy - str. 311 (Wstęp, siedem rozdziałów, Zakończenie – str.: 7 – 318); Bibliografia - str. 39 (Wykaz literatury, Wykaz aktów prawnych, Wykaz orzecznictwa – str.: 319 – 358)].

2. W recenzowanej pracy doktorskiej została podjęta do opracowania problematyka mandatu radnego, jako wyodrębnionej prawnie formy mandatu przedstawicielskiego. Doktorant zakres przedmiotowy ujętej do opracowania w treści rozprawy doktorskiej problematyki badawczej określił we wstępie w następujący sposób: „Myślą przewodnią niniejszej pracy jest scharakteryzowanie, z dużym naciskiem na obowiązujące rozwiązania prawne, współcześnie przyjętej konstrukcji mandatu przedstawiciela, którego beneficjentem jest przedstawiciel do organu stanowiącego samorządu terytorialnego w Polsce” (str. 10).

Pan mgr J. Galicki wskazany zakres przedmiotowy problematyki badawczej doprecyzował w formule określającej zasadnicze cele badawcze w następujący sposób: „Niniejsza praca jest więc głównie próbą zobrazowania przedstawicielstwa lokalnego oraz dokonania jego charakterystyki prawnej. Powinna ona też udzielić wielu odpowiedzi

w kontekście porównania charakteru prawnego mandatu radnego oraz mandatu członka parlamentu” (zob. „Wstęp”, str. 11).

Przedmiotem szczegółowego opracowania określonej we „Wstępie” problematyki badawczej, na co wskazuje treść rozprawy doktorskiej, są poszczególne zagadnienia opracowane w rozdziałach III – VII. Rozdział I pt. „Demokracja przedstawicielska a samorząd terytorialny” zawiera: 1) ogólną analizę przedstawicielskiej formy ustrojowej sprawowania władzy przez Naród – podmiot władzy suwerennej w ustroju państwa demokratycznego; 2) charakterystykę konstytucyjnego ustroju samorządu terytorialnego w Polsce jako lokalnych ośrodków władzy publicznej (jako władzy wspólnot lokalnych), która jest sprawowana przez wspólnoty lokalne (społeczność lokalną) tworzące gminy, powiaty, województwa na zasadach przedstawicielskiej formy sprawowania władzy przez Naród; 3) ogólną charakterystykę istoty prawnoustrojowej mandatu przedstawicielskiego.

3. Przedstawiona wyżej problematyka (zagadnienia) badawcza opracowana w rozdziale I stanowi merytoryczne wprowadzenie do szczegółowego opracowania tytułowej problematyki badawczo – naukowej. Lektura recenzowanej rozprawy doktorskiej wskazuje, że doktorant Pan mgr J. Galicki w pracy doktorskiej (rozdziały III – VII) dokonał rozważań dotyczących szeregu zagadnień wykraczających nieco poza obszar tytułowej problematyki badawczej. Niniejsza uwaga odnosi się również do treści rozdziału II pt. „Wybory jako metoda kształtowania składu organów stanowiących samorządu terytorialnego”. Niezależnie od niniejszej uwagi krytycznej należy jednakże podkreślić, że prowadzone w rozdziałach pracy doktorskiej szczegółowe rozważania w formie analizy naukowo – badawczej poszczególnych zagadnień są merytorycznie powiązane z zasadniczym przedmiotem badawczym opracowanej przez doktoranta rozprawy doktorskiej.

Oceniając wstępnie recenzowaną pracę doktorską, biorąc pod uwagę zwłaszcza dwa zasadnicze kryteria: problematykę badawczą oraz formę opracowania naukowego, można stwierdzić, że praca doktorska spełnia kryteria studium naukowego w dziedzinie nauk prawnych.

II. Ocena konstrukcji rozprawy doktorskiej (układ rozdziałów i struktura podziału treści rozprawy doktorskiej)

1. Recenzowana praca (rozprawa) doktorska składa się z siedmiu rozdziałów poprzedzonych „Wstępem” oraz podsumowania prowadzonych wywodów zatytułowanego

„Zakończenie”. Praca zawiera także trzy wykazy źródeł: 1) Wykaz literatury; 2) Wykaz aktów prawnych; 3) Wykaz orzecznictwa.

Zadaniem doktoranta Pana mgr J. Galickiego było opracowanie konstrukcji rozprawy doktorskiej, która odzwierciedlałaby w pełnym zakresie przyjęty do realizacji cel badawczy. Układ treści pracy powinien być ustalony w sposób, który zabezpieczy logiczny ciąg rozważań. Ustalony przez doktoranta układ merytoryczny treści rozprawy doktorskiej opiera się na dwóch kryteriach: 1) logiczny ciąg wynikania rozważań; 2) hierarchiczno – metodologiczny układ treści pracy.

2. Prowadzone w rozprawie doktorskiej merytoryczne opracowanie zadania badawczego doktorant Pan mgr J. Galicki rozpoczął od „Wstępu”, w którym w pierwszej kolejności ogólnie scharakteryzował w aspekcie genezy historyczno – ustrojowej przedstawicielską formę demokratycznego sprawowania władzy na poziomie centralnej struktury rządów przedstawicielskich i w jednostkach organizacyjnych samorządu terytorialnego. Następnie został przedstawiony ogólny cel badawczy, realizowane w pracy doktorskiej zadania badawcze oraz uzasadnienie wyboru problematyki badawczej.

Doktorant we „Wstępie” przedstawił również ogólnie opis treści poszczególnych rozdziałów, mających na celu wprowadzenie do wywodów prowadzonych w rozprawie doktorskiej (str.: 12 – 13).

W ocenie recenzenta rozdział I i rozdział II stanowią wprowadzenie do merytorycznej analizy tytułowej problematyki rozprawy doktorskiej, tj. charakterystyki mandatu radnego. Prowadzone w tych rozdziałach rozważania łącznie zajmują 109 stron rozprawy. Druga część rozprawy składa się z pięciu rozdziałów (rozdziały III – VII), w których dokonał analizy całościowej mandatu radnego w aspekcie konstrukcji prawnoustrojowej mandatu przedstawicielskiego radnego oraz w zakresie uprawnień i obowiązków radnego, a także elementów stanowiących uwarunkowania sprawowania mandatu.

3. Oceniając konstrukcję pracy doktorskiej należy zaznaczyć, że podział treści pracy polegający na przypisaniu do rozdziałów poszczególnych zagadnień oraz przyjęty układ rozdziałów odpowiada zaleceniom metodologicznym konstrukcji prac naukowych. W konkluzji można stwierdzić, że konstrukcja pracy doktorskiej jest prawidłowo opracowana.

III. Ocena elementów naukowo – metodologicznych rozprawy doktorskiej

1. Ocena wyboru problematyki naukowo – badawczej

1. Problematyka badawcza podjęta przez doktoranta Pana mgr J. Galickiego do realizacji w rozprawie doktorskiej dotyczy instytucji mandatu przedstawicielskiego radnego, stanowiącej istotny element konstrukcji ustrojowej i funkcjonowania w praktyce samorządu terytorialnego. Doktorant swoje badania naukowe, zrealizowane w rozprawie doktorskiej, ukierunkował na zbadanie jednego z istotnych elementów ustroju samorządu terytorialnego - mandatu radnego – przedstawiciela wspólnoty lokalnej. Rozprawa doktorska w swojej treści, zgodnie z tytułem, stanowi bowiem opracowanie wybranego obszaru ustroju trójszczeblowej struktury samorządu terytorialnego w systemie konstytucyjnoustrojowym III Rzeczypospolitej Polskiej.

Podjęty w rozprawie doktorskiej temat badawczy dotyczy regulacji prawno – ustrojowej przedstawicielstwa lokalnego w zakresie kształtu prawnego mandatu radnego, w tym w zasadniczej części odnosi się do pozycji prawnoustrojowej radnego.

2. Recenzowana rozprawa doktorska podjęta w niej tematyką badawczą wpisuje się w nurt badań i publikacji naukowych w dziedzinie prawa, w tym zwłaszcza w zakresie polskiej nauki prawa konstytucyjnego oraz prawa administracyjnego. Doktorant we „Wstępie” zaznaczył, że problematyka badawcza dotycząca mandatu radnego nie jest podstawowym zagadnieniem badawczym doktryny prawa konstytucyjnego i nie posiada licznych publikacji naukowych w dorobku polskiej nauki prawa konstytucyjnego. Dotychczas ogłoszone drukiem publikacje dotyczące pozycji prawnej radnego, przedstawiciela społeczności lokalnej mają zakres podejmowanych badań z pogranicza nauki prawa konstytucyjnego i administracyjnego (zob. „Wstęp”, str. 11).

3. Rozprawa doktorska opracowana przez Pana mgr J. Galickiego w ocenie recenzenta spełnia ustawowe kryterium monografii naukowej, dotyczące „oryginalnego rozwiązania problemu badawczego”. Doktorant we „Wstępie” trafnie zaznaczył, że „Trudno zaś szukać publikacji, które w sposób kompleksowy podchodziłyby do problematyki mandatu przedstawiciela lokalnego. Stanowi to na pewno argument za tym, aby kwestie związane z mandatem radnego przybliżyć, gdyż ciągle są niezupełnie poznane i warte uwagi” (str. 11).

4. Recenzowana rozprawa doktorska stanowi kompleksowe opracowanie przedstawicielstwa lokalnego oraz charakteru prawnego mandatu radnego. Przyjęty przez

doktoranta główny nurt badań spełnia ustawowe kryterium monografii naukowej, którą można zakwalifikować do kategorii studium badań naukowych z zakresu prawa konstytucyjnego. Spełnienie tego kryterium badawczego nie było łatwym do wykonania zadaniem. W ocenie recenzenta autor rozprawy doktorskiej „obronną ręką” pokonał opisany wyżej (pkt 2) dylemat koncentrując swoje badania naukowe w pracy doktorskiej w kierunku zbadania przesłanek i uwarunkowań ustrojowych konstrukcji prawnej mandatu radnego oraz realizacji przedmiotowych elementów mandatu w praktyce ustrojowej. Podjęta w rozprawie doktorskiej problematyka badawcza jest niewątpliwie przydatna dla rozwoju doktrynalno – prawnych badań przedstawicielstwa lokalnego w nurcie badań naukowych polskiej nauki prawa konstytucyjnego.

5. Przedstawione wyżej argumenty pozwalają na sformułowanie w konkluzji wniosku, że wybór tematyki badawczej i zakres przedmiotowy jej realizacji w rozprawie doktorskiej zasługuje na pozytywną ocenę.

Oceniając rozprawę doktorską według kryterium wyboru tematu badawczego można również stwierdzić, że spełnia ona ustawowe kryterium „oryginalnego rozwiązania problemu badawczego”. Zalecany w pracach doktorskich wymóg „nowatorstwa” w recenzowanej rozprawie został zrealizowany w formie oryginalnych wywodów w zakresie opracowania poszczególnych zagadnień naukowych. Tego rodzaju elementami oryginalności, uwzględniając również tematykę badawczą, rozprawa doktorska stanowi poszerzenie badań w dyscyplinie nauk prawnych oraz częściowe wypełnienie tzw. luki poznawczej w zakresie charakterystyki prawnej mandatu radnego.

Recenzowana rozprawa doktorska spełnia kryteria zakwalifikowania jej do kategorii prac doktorskich stanowiących oryginalne rozwiązanie problemu naukowego o wartościach poznawczych (zob. szerzej - Roman Kolman, Katarzyna Szczepańska, *Doktoraty i habilitacje. Poradnik realizacji*, Toruń 2011, str.: 135 – 137).

2. Ocena sposobu sformułowania tytułu rozprawy doktorskiej

Ważnym kryterium opracowanym w teorii badań naukowych, stawianym rozprawom naukowym w celu spełnienia podstawowych wymagań metodologicznych, jest sposób sformułowania tytułu opracowanej rozprawy naukowej. W literaturze formułowane jest następujące zalecenie: „tytuł rozprawy powinien być adekwatny do jednoznacznej, zwięzłej

i jasno wyrażonej treści rozprawy” (zob. Jerzy Apanowicz, *Metodologiczne uwarunkowania pracy naukowej*, Warszawa 2005, str. 117).

Przedmiot oraz zakres badań naukowych podjętych w recenzowanej rozprawie doktorskiej został sformułowany w tytule rozprawy w następujący sposób: *Charakterystyka prawna mandatu radnego*. Tytuł rozprawy doktorskiej jest powiązany przedmiotowo z wybranym do opracowania tematem badawczym przez doktoranta – Pana mgr J. Galickiego.

Oceniając sformułowanie tytułu niniejszej rozprawy doktorskiej należy stwierdzić, że tytuł nie jest jednoznacznie komunikatywny oraz w pełnym zakresie formułujący podstawowe elementy treściowe rozprawy. Tytuł rozprawy w istocie wskazuje zakres przedmiotowy problematyki badawczej oraz określa przyjęty przez doktoranta zasadniczy cel badawczy, który przedmiotowo dotyczy konstrukcji prawnoustrojowej mandatu radnego.

3. Ocena podstawowych elementów poprawności metodologicznej rozprawy doktorskiej (sformułowanie myśli przewodniej rozprawy, poprawność zastosowanych w treści opracowanej pracy procedur badawczych oraz metod i technik badawczych)

1. Doktorant Pan mgr J. Galicki wskazał we „Wstępie” podstawowy cel badawczy i zakres przedmiotowy badań naukowych prowadzonych w opracowanej rozprawie doktorskiej. Mianowicie ogólny cel badawczy określił w następujący sposób: „Myślą przewodnią niniejszej pracy jest scharakteryzowanie, z dużym naciskiem na obowiązujące rozwiązania prawne, współcześnie przyjętej konstrukcji mandatu przedstawiciela, którego beneficjentem jest przedstawiciel do organu stanowiącego samorządu terytorialnego (zob. „Wstęp”, str. 10).

Następnie doktorant określił przyjęty do realizacji zakres przedmiotowy prowadzonych badań mieszczących się w ogólnie określonej problematyce badawczej: „Niniejsza praca jest więc głównie próbą zobrazowania przedstawicielstwa lokalnego oraz dokonania jego charakterystyki prawnej” (zob. „Wstęp”, str. 11).

W kontekście metodologicznym sformułowany przez doktoranta podstawowy cel badawczy rozprawy doktorskiej można ocenić pozytywnie. Natomiast pewne zastrzeżenia od strony językowej budzą użyte sformułowania, m.in. „z dużym naciskiem na obowiązujące rozwiązania prawne”. W procesie realizacji opracowania rozprawy i realizacji podjętych

zadań badawczych autor pracy doktorskiej trzymał się w zasadniczym zakresie wyznaczonego obszaru badawczego.

W konkluzji należy stwierdzić, że recenzowana rozprawa doktorska spełnia kolejny wymóg metodologiczny stawiany pracom doktorskim. Mianowicie ważnym, zalecanym w pracach naukowych, elementem metodologicznym jest określenie przez autora pracy wybranej do opracowania problematyki badawczej. Autor w świetle tego kryterium metodologicznego jest bowiem zobowiązany opisać temat pracy i określić przesłanki uzasadniające celowość jego podjęcia jako problematyki badawczej. W literaturze, w zakresie teorii badań naukowych, tego rodzaju wymagania stawiane pracom doktorskim zostały określone w następujący sposób: „W rozprawie należy postawić jej cel i cel badawczy. Rozprawa powinna zawierać sformułowanie tezy i hipotezę lub więcej niż jedną hipotezę” (zob. Jerzy Apanowicz, *Metodologiczne uwarunkowania pracy naukowej...* (op. cit.), str. 117).

2. Podjęcie w rozprawie doktorskiej studiów z zakresu tytułowej problematyki badawczej, złożonej z kilku zagadnień i problemów badawczych wymagało zastosowania odpowiednich metod badawczych właściwych dla nauk prawnych oraz użycia w prowadzonych badaniach stosownych technik i narzędzi badawczych.

Doktorant Pan mgr J. Galicki uzasadniając swoje motywy badawcze, którymi kierował się podejmując studia nad problematyką charakteru prawnoustrojowego mandatu radnego zaznaczył we „Wstępie”, że w pracy zastosował trzy metody badawcze (zob. str.: 13 – 14). Brakuje natomiast opisu zastosowanych w badaniach technik i narzędzi badawczych.

Treść rozprawy doktorskiej pozwala na stwierdzenie, że doktorant w opracowanej pracy doktorskiej posłużył się podstawowymi stosowanymi w naukach prawnych, w tym w nauce prawa konstytucyjnego, metodami badawczymi. Zgodnie z oświadczeniem autora, w recenzowanej pracy doktorskiej została wprowadzona do badań metoda prawnodogmatyczna. Badanie charakteru prawnego mandatu radnego i innych instytucji z zakresu przedstawicielstwa naturalnie implikowało zastosowanie w rozprawie doktorskiej tej metody badawczej.

Analiza prawnodogmatyczna odpowiednich instytucji prawnych (tj. zastosowanie w analizie normatywnych regulacji odpowiednich instytucji w przepisach tej techniki badawczej w postaci interpretacji) zastała poszerzona analizą historyczno – prawną. Metoda ta została zastosowana w rozdziale I pt. „Demokracja przedstawicielska a samorząd terytorialny”, jak też w pozostałych rozdziałach. W oparciu o zastosowaną metodę badawczą

doktorant dokonał analizy poszczególnych instytucji w konstrukcji przedstawicielskiej formy sprawowania władzy przez radnego w kontekście historycznych uwarunkowań i ewolucji funkcjonujących współcześnie ustrojowej konstrukcji przedstawicielstwa.

Trzecią metodą zastosowaną w badaniach przez doktoranta jest metoda badań socjologiczno – prawnych, którą we „Wstępie” nazwał „metodą funkcjonalną”, która służyła odniesieniu przepisów prawnych do ich zastosowania w praktyce (str. 14). Metoda badawcza tego rodzaju pozwoliła autorowi recenzowanej rozprawy doktorskiej zbadać kompleksowo regulację normatywną instytucji mandatu radnego, zwłaszcza w kontekście stosowania prawnych regulacji uprawnień i obowiązków radnego oraz innych elementów konstrukcji mandatu radnego (tj. odpowiedzialności radnego i wygaśnięcia mandatu radnego). Ten zakres badań wskazuje na uwarunkowania natury prawnoustrojowej oraz politycznej wykonywania w praktyce ustrojowej mandatu radnego.

Szczegółowa ocena zastosowanych metod i narzędzi badawczych oraz uzyskanych wyników badawczych zostanie przedstawiona w następnej części niniejszej recenzji.

IV. Ocena merytorycznej realizacji zasadniczego celu badawczego oraz określonego w tytule rozprawy doktorskiej tematu badawczego

1. Część pierwsza rozprawy doktorskiej, jak już w recenzji zaznaczyłem, ma charakter ogólnego wprowadzenia do merytorycznej analizy konstrukcji prawnoustrojowej mandatu radnego, opracowanej w rozdziałach: III – VII.

Doktorant Pan mgr J. Galicki w części pierwszej rozprawy doktorskiej (rozdziały: I - II) dokonał ogólnej charakterystyki form sprawowania władzy przez suwerena, z szerszym opisem instytucji przedstawicielskiej formy sprawowania władzy we współczesnych państwach demokratycznych (rozdział I) oraz instytucji wyborów powszechnych, uwzględniając szerzej specyficzny zakres prawnej regulacji wyborów przeprowadzanych w jednostkach samorządu terytorialnego (rozdział II).

2. Treść rozdziału I wskazuje, że doktorant metodą opisową dokonał ogólnej charakterystyki wykonywania władzy przez suwerena (naród, lud – w znaczeniu podmiotu zbiorowego) w dwóch formach ustrojowo – prawnych, przedstawiając ich ewolucję historyczną, doktrynalne analizy oraz ich uregulowania (w tym wzajemne relacje) w polskim porządku prawnym. W drugiej części rozdziału I została przedstawiona charakterystyka form partycypacji członków wspólnot lokalnych w wykonywaniu władzy publicznej. Doktorant

powołując się na poglądy naukowe w doktrynie prawa podjął się uzasadnienia hipotezy badawczej, że w systemie ustrojowym samorządu terytorialnego sprawowana jest władza publiczna przez wspólnoty lokalne, jako płaszczyzna partycypacji Narodu – podmiotu władzy suwerennej w sprawowaniu władzy we współczesnym państwie demokratycznym.

Analizując treść tego rozdziału pod względem merytorycznego opracowania zagadnień badawczych należy ocenić go pozytywnie, jednakże zdaniem recenzenta większą wartość merytoryczną miałyby skoncentrowanie prowadzonych wywodów na bardziej pogłębionej analizie doktrynalno – ustrojowej i ocenie autorskiej analizowanych zagadnień.

3. W kolejnym rozdziale – II doktorant dokonał opracowania instytucji wyborów powszechnych w kontekście kreowania zbiorowych organów przedstawicielskich w systemie ustrojowym samorządu terytorialnego, które określił nazwą „samorządowe organy stanowiące” (str. 12). Drugą szczegółową płaszczyzną badawczą, poza ogólną charakterystyką wyborów (aktu wyborczego) i ewolucji prawnoustrojowej po 1990 roku prawa wyborczego do organów samorządu terytorialnego jest analiza w formie ogólnej charakterystyki obowiązującej regulacji samorządowego prawa wyborczego. Ta problematyka została przedstawiona w pkt.: 4 – 6, obejmujących opracowanie następujących zagadnień: 1) zasady prawa wyborczego; 2) zasady repartycji mandatów; 3) przebiegu procesu wyborczego.

Rozdział II pt. „Wybory jako metoda kształtowania składu organów stanowiących samorządu terytorialnego” w swojej treści zawiera ogólną charakterystykę, jak wskazałem wyżej, istoty ustrojowo – prawnej instytucji wyborów w ustroju współczesnego państwa demokratycznego w oparciu o analizę prezentowanych w doktrynie nauk prawnych analiz prawnoprawno – dogmatycznych koncepcji doktrynalno – prawnych instytucji wyborów (pkt 1 – „Istota i rola aktu wyborczego”). W prowadzonych w tej części rozdziału wywodach doktorant zwraca uwagę na tzw. specyficzne aspekty wyborów samorządów w kontekście roli wyborów jako narzędzia demokracji. Nie wchodząc w szczegółową analizę oceny wywodów zawartych w pkt. 2 należy zaznaczyć, że doktorant przeprowadził badanie ewolucji prawa wyborczego do organów samorządu terytorialnego w okresie ponad 20 lat funkcjonowania ustroju III Rzeczypospolitej Polskiej z uwzględnieniem zmian ustrojowo – administracyjnych, zwracając zarazem uwagę na polityczne uwarunkowania dokonywanych zmian przepisów samorządowego prawa wyborczego.

Trzecia część rozdziału obejmuje opracowanie metodą analizy prawnoprawno – dogmatycznej obowiązującej aktualnie prawnej regulacji, na gruncie ustawy – Kodeks

wyborczy, samorządowego prawa wyborczego. Prowadzone w pracy rozważania dotyczą ogólnej charakterystyki konstytucyjno – ustrojowych zasad prawa wyborczego (pkt 4). Ta część rozważań ma charakter wprowadzenia do analizy uregulowań normatywnych procedury wyborczej do organów samorządu terytorialnego, tj. wskazuje podstawy ustrojowe szczegółowych regulacji prawnych w przedmiotowym zakresie. Doktorant metodą opisu przedstawił ogólnie kształt i zakres przedmiotowy 4 podstawowych zasad – zasady powszechności, zasady równości, zasady bezpośredniości i zasady tajności głosowania. Natomiast w następnym punkcie – 5 (pt. „Zasady repartycji mandatu”) dokonał ogólnej charakterystyki systemów wyborczych w znaczeniu *sensu largo* i *sensu stricto*, wskazując na ich zastosowanie w procesie wyborów samorządowych.

Kolejna, czwarta część prowadzonych w rozdziale II wywodów zawiera analizę prawną – dogmatyczną uregulowań ustawowych poszczególnych czynności na kolejnych etapach procedury wyborczej w wyborach do organów samorządu terytorialnego (pkt 6). Treść tego punktu wskazuje, że doktorant dokonał w istocie opisu odpowiednich regulacji ustawowych w zakresie poszczególnych etapów procedury wyborów do organów samorządu terytorialnego.

W ocenie recenzenta wywody prowadzone w rozdziale II powinny stanowić pogłębioną analizę, w oparciu o metodę analizy prawną – dogmatycznej, ustawowych regulacji samorządowych wyborów przedstawicieli wspólnot lokalnych do przedstawicielskich organów samorządu terytorialnego. Oceniając treść tego rozdziału można stwierdzić, że generalnie zasługuje on na pozytywną ocenę w aspekcie merytorycznych wywodów przeprowadzonych przez doktoranta. W ocenie recenzenta zbyt obszerny zakres podjętych w tej części rozprawy doktorskiej wywodów spowodował to, że przeprowadzone wywody przybrały charakter ogólnego opisu przedmiotowych zagadnień, a nie bardziej pogłębionej analizy, prowadzącej do ustalenia metodą badań doktrynalno – prawnych regulacji kształtujących koncepcję wyborów do organów samorządu terytorialnego.

Doktorant w przedmiotowym zakresie prowadzonych badań zastosował inną metodę prowadzonych wywodów. Mianowicie, w pkt. 7 pt. „Specyfika wyborów lokalnych” przedstawił ogólną charakterystykę, w aspekcie regulacji normatywnych oraz praktyki ustrojowej stosowania wyborów, elementów wskazujących na tzw. specyfikę wyborów przeprowadzanych w jednostkach samorządu terytorialnego.

4. Druga część recenzowanej rozprawy doktorskiej, w ramach zasadniczego podziału pod względem analizy merytorycznej prowadzonych badań, obejmuje pięć rozdziałów.

Szczególnie wartościowymi merytorycznie oraz oryginalnymi pod względem merytorycznym są rozdziały III – VII, zaliczone do tej drugiej części rozprawy doktorskiej.

Rozdział III pt. „Konstrukcja prawna mandatu radnego” w swojej treści zawiera analizę charakteru prawnego mandatu radnego w kontekście klasycznych konstrukcji mandatu reprezentanta (pkt 2, str.: 152 – 157). Ta część treści tego rozdziału merytorycznie jest adekwatna do tytułu rozdziału. Wywody w tym zakresie zostały poprzedzone dość szczegółową charakterystyką dwóch klasycznych modeli mandatu przedstawiciela – mandatu imperatywnego i mandatu wolnego (str.: 124 – 151).

Następny rozdział IV pt. „Realizacja mandatu radnego” zawiera natomiast analizę uprawnień i obowiązków będących treścią sprawowanego mandatu przez radnego. Doktorant we „Wprowadzeniu” wskazał na następującą tezę: „Konstrukcja prawna mandatu przedstawiciela zawiera w sobie instrumentarium niezbędne do podejmowania działań w procesie reprezentacji” (str. 159). W rozdziale tym, w oparciu o metodę doktrynalno – prawną oraz stosowne regulacje prawne ustaw ustrojowych samorządu terytorialnego, została przeprowadzona pogłębiona analiza zagadnień związanych z tytułową problematyką badawczą.

Rozdział V obejmuje badania kolejnych zagadnień związanych z konstrukcją prawną mandatu radnego. W tytule rozdziału zostały one określone jako „Gwarancje prawne realizacji mandatu radnego”. Rozdział ten odnosi się do badań dotyczących ustawowych regulacji niepołączalności materialnej i formalnej mandatu, instytucji oświadczenia majątkowego oraz uprawnień dotyczących stosunku pracy, przywilejów finansowo – ekonomicznych, a także szczególnej ochrony prawnej radnego jako funkcjonariusza publicznego. Prowadzone w tej części rozprawy doktorskiej badania zasługują na pełną aprobatę. Są to trafne rozważania oraz prawidłowo formułowane wnioski. Doktorant Pan mgr J. Galicki w pełnym zakresie przeprowadził badania przedmiotowych zagadnień zgodnie z przyjętą tezą badawczą, wskazując we „Wstępie”, że rozdział V jest poświęcony gwarancjom prawnym bezstronnego, sumiennego, rzetelnego wykonywania mandatu przedstawicielskiego przez radnego (str. 13).

Następny rozdział VI pt. „Odpowiedzialność radnego” zawiera opracowanie problematyki dotyczącej reguł odpowiedzialności radnego za działalność związaną z wykonywaniem mandatu, włączonej przez doktoranta do badania konstrukcji prawnej mandatu radnego, przedstawiciela lokalnej wspólnoty samorządowej. Treść rozdziału wskazuje, że przeprowadzane badania przedmiotowo obejmują sferę odpowiedzialności

politycznej oraz odpowiedzialności prawnej. W rozdziale został przeprowadzany szeroki zakres wywodów (str.: 238 – 284), który przybrał charakter wieloaspektowego (w tym opisu historycznoprawnego) opisu regulacji prawnych i analiz doktrynalnych odpowiedzialności radnego w dwóch wyodrębnionych sferach odpowiedzialności radnego: politycznej (pozaprawnej) oraz prawnej.

Doktorant Pan mgr J. Galicki opracowanie tytułowej problematyki badawczej w recenzowanej rozprawie doktorskiej zakończył w rozdziale VII, w którym zgodnie z tytułem - „Wygaśnięcie mandatu radnego” - przedstawił analizę ustawowych regulacji kolejnego z elementów konstrukcji prawnej mandatu radnego. W rozdziale tym zostały opracowane trzy zagadnienia: przyczyny wygaśnięcia mandatu radnego; zaskarżanie uchwał rad i postanowień komisarzy w przedmiocie wygaszenia mandatu radnego; zasady i tryb przeprowadzania wyborów uzupełniających skład samorządowych organów przedstawicielskich. Przeprowadzone w tym rozdziale wywody wskazują, że doktorant podjął próbę udowodnienia, w oparciu o analizę prawno – dogmatyczną regulacji ustawowych, że problematyka wygaszania w trakcie kadencji mandatu posiada istotne znaczenie dla kształtu prawnoustrojowego statusu i pozycji radnego sprawującego funkcję przedstawiciela społeczności lokalnej w organach stanowiących samorządu terytorialnego. Ważnym aspektem podjętych w tym rozdziale analiz jest problematyka przesłanek politycznych i prawnych stanowiących przyczyny wygaśnięcia mandatu radnego.

5. Prowadzone przez doktoranta w recenzowanej rozprawie doktorskiej badania oraz przeprowadzone analizy poszczególnych zagadnień badawczych zostały zakończone w ostatniej jej części - „Zakończenie”. Jest to część rozprawy, obejmująca 15 stron maszynopisu, poświęcona podsumowaniu przeprowadzonych badań naukowych, dotyczących problematyki charakteru prawnoustrojowego mandatu radnego.

W ocenie recenzenta w pełnym zakresie na pozytywną ocenę zasługują końcowe ustalenia zawarte w sformułowanych przez Pana mgr J. Galickiego konkluzjach i syntetycznych ocenach prowadzonych wywodów. Są one tym bardziej znaczące dla końcowej oceny merytorycznej rozprawy doktorskiej, ponieważ poszczególne rozdziały nie zawierają takiego podsumowania oraz wniosków odnoszących się do analizy poszczególnych zagadnień badawczych.

Treść recenzowanej rozprawy doktorskiej wskazuje, że doktorant Pan mgr J. Galicki poprawnie, z nielicznymi wyjątkami, przeprowadził badania w zakresie określonej w tytule rozprawy problematyki badawczej. Prowadzone w rozprawie rozważania są na dobrym

poziomie merytorycznym. Rozprawa doktorska zawiera stosunkowo dużą grupę interesujących wątków rozważań oraz formułowanych opinii i ocen.

Problematyka badawcza opracowana w rozprawie doktorskiej jest wielowątkowo rozbudowana. Zakres przedmiotowy badań oraz objętość rozprawy, a także dobry poziom merytoryczny prowadzonych analiz zagadnień badawczych stanowią podstawę pozytywnej oceny rozprawy pod względem merytorycznych kryteriów oraz w kontekście zastosowanego w badaniach warsztatu badań naukowych.

V. Ocena doboru i stopnia wykorzystania literatury naukowej i innych źródeł oraz językowo – edytorskich elementów rozprawy doktorskiej

1. Zadanie badawcze, jakie wyznaczył sobie do wykonania doktorant Pan mgr J. Galicki wymagało, poza doborem odpowiednich metod badawczych, przestudiowania literatury naukowej, źródeł prawa, orzecznictwa sądów i Trybunału Konstytucyjnego oraz innych materiałów źródłowych. Zamieszczony w rozprawie wykaz literatury, źródeł prawa oraz orzecznictwa sądowego i Trybunału Konstytucyjnego wskazuje, że doktorant w pracach badawczych wykorzystał literaturę naukową obejmującą 341 pozycji, akty normatywne (źródła prawa) w liczbie 89 + 19 pozycji oraz orzecznictwo: 1) orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w liczbie 26; 2) orzeczenia Sądu Najwyższego w liczbie 26; 3) orzeczenia NSA i WSA w liczbie 97.

2. Wykorzystane do opracowania przyjętej przez doktoranta problematyki badawczej publikacje literatury naukowej obejmują opracowania książkowe (monografie) oraz artykuły naukowe opublikowane w języku polskim. Podana w „Bibliografii” literatura naukowa w liczbie 341 pozycji rodzi pytanie, czy wszystkie pozycje literatury były wykorzystane jako źródła pierwotne. Oceniając dobór literatury pod względem merytorycznym należy podkreślić, że prawidłowo została dokonana selekcja (dobór) piśmiennictwa naukowego. W wykazie literatury naukowej znajdują się znaczące dla opracowania pracy doktorskiej publikacje książkowe oraz artykuły naukowe.

3. Zgromadzona do opracowania literatura naukowa, akty prawne (źródła prawa), orzecznictwo sądowe były użyte w procesie badawczym. Doktorant potwierdził wykorzystanie w rozprawie wymienionych wyżej źródeł w formie rozbudowanego aparatu naukowego – przypisów (łącznie w liczbie 923). W pracy zostały wykorzystane liczne źródła,

które stanowią dużą wartość merytoryczną – naukową, a także wskazują na wkład osobisty doktoranta w procesie opracowania rozprawy doktorskiej.

4. Rozprawa doktorska została opracowana poprawnie pod względem techniczno – redakcyjnym. Bibliografia jest opracowana poprawnie, a także poprawnie zostały opracowane przypisy. Prawidłowo są również podane zapisy bibliograficzne cytowanych publikacji literatury naukowej, tytuły źródeł prawa (aktów normatywnych) oraz zapisy orzeczeń sądowych.

5. Rozprawa doktorska została w zasadniczym zakresie poprawnie napisana pod względem językowym. Doktorant prowadził w sposób logiczny i komunikatywny dla czytelnika wywody. Stosowana w rozprawie doktorskiej terminologia jest w większym stopniu poprawna, zgodna z stosowanym językiem prawniczym. W treści rozprawy zamieszczone są też terminy, nazwy instytucji, określenia procedur o treści zgodnej z normami naukowymi.

Rozprawa doktorska w zasadniczym stopniu została napisana poprawnym językiem polskim. Występują także drobne gramatyczne błędy językowe oraz błędy stylistyczne i semantyczne – językowe. Stanowią one nieliczne potknięcia (błędy) językowe, co pozwala generalnie pozytywnie ocenić treść pracy pod względem kryteriów i zasad gramatyczno – językowych języka polskiego.

VI. Konkluzja

Recenzowana rozprawa doktorska opracowana przez doktoranta Pana mgr J. Galickiego ma kształt i charakter studium naukowego. Doktorant zrealizował w pełnym zakresie podjęte badania naukowe, których rezultaty zostały przedstawione w rozbudowanej objętościowo pracy doktorskiej. Treść pracy wskazuje, że zaprezentowane przez doktoranta we „Wstępie” przedmiot i zakres badań naukowych oraz cele badawcze zostały w pełnym zakresie, z powodzeniem wykonane. Przedstawiona ogólna ocena rozprawy doktorskiej ma uzasadnienie w ocenach końcowych odnoszących się do uwzględnionych w recenzji elementów zalecanego wzorcowego opracowania rozprawy doktorskiej.

Recenzowana rozprawa doktorska, której autorem jest Pan mgr J. Galicki spełnia kryteria jakościowe o charakterze metodologicznym, merytoryczno – naukowym oraz edytorskim zalecane do opracowania prac doktorskich. Uwzględniając wszystkie pozytywne oceny poszczególnych elementów konstrukcji pracy doktorskiej: poziom naukowy

zawartych w jej treści wywodów, warsztat naukowo – badawczy, poprawność merytoryczna prowadzonych analiz naukowych oraz formułowane opinie i oceny, a także wykazaną przez doktoranta w pracy doktorskiej wiedzę w zakresie znajomości zagadnień badawczych w aspekcie wiedzy doktrynalnej oraz regulacji prawnych można sformułować ocenę, że rozprawa doktorska stanowi pozytywną, na dobrym poziomie, osiągnięcie doktoranta w zakresie wykonania założonego celu badawczego.

Wskazane w recenzji błędy i uwagi krytyczne mają w istocie charakter błędów o nieznacznym ciężarze gatunkowym, co oznacza, że nie podważają w dużym stopniu pozytywnej oceny rozprawy doktorskiej.

Rozprawa doktorska stanowi oryginalne opracowanie zagadnień badawczych wyznaczonych tematem rozprawy. Treść pracy wskazuje na umiejętne korzystanie z dorobku doktryny nauk prawnych oraz orzecznictwa sądowego. Sposób prowadzonych badań oraz poziom naukowy realizacji w rozprawie doktorskiej zadania naukowo – badawczego świadczą o tym, że doktorant Pan mgr J. Galicki wykazał się dobrym przygotowaniem metodologicznym do pracy naukowej, jak też umiejętnością prowadzenia pracy naukowej oraz prezentacji wyników badawczych w formie piśmiennictwa naukowego.

W świetle przedstawionych ocen stwierdzam, że recenzowana rozprawa doktorska autorstwa Pana mgr J. Galickiego pt. *Charakterystyka prawna mandatu radnego* napisana pod kierownictwem naukowym Pana prof. dr. hab. Grzegorza Kryszenia spełnia warunki i kryteria określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r., Nr 65, poz. 592 ze zm.). W związku z powyższą, w pełnym zakresie pozytywną, oceną końcową rozprawy doktorskiej wnoszę o jej przyjęcie i dopuszczenie doktoranta Pana mgr J. Galickiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

000001353
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Wydział Prawa i Administracji
Instytut Administracji i Prawa Publicznego
Katedra Prawa Konstytucyjnego
Pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5
20-031 LUBLIN

Ryszard Mojak

Dr hab. Ryszard Mojak

prof. ndzw. UMCS w Lublinie